

РЕШЕНИЕ

№ 11563

гр. София, 03.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 69 СЪСТАВ, в публично заседание на тридесети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ВАНЯ Б. ИВАНОВА ЗГУРОВА**

при участието на секретаря **СВЕТЛА Р. ЛАЗАРОВА**
като разгледа докладваното от **ВАНЯ Б. ИВАНОВА ЗГУРОВА** Гражданско дело № 20221110161003 по описа за 2022 година

Предявен е установителен иск по чл. 422 ГПК вр. с чл. 535 ТЗ от „ФИРМА“ ООД срещу К. Г. Г. за сумата от 2572,43 лева, дължима по запис на заповед, издаден на 23.12.2020 г., правата по който са прехвърлени чрез джиро на 28.10.21г. в полза на ищеца, заедно със законна лихва от подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК въз основа на документ, до изплащане на вземането.

Ищецът „ФИРМА“ ООД твърди, че е поемател, на който правата по издадения запис на заповед са прехвърлени с джиро от 28.10.21г. от страна на „ФИРМА“ООД , а ответникът – К. Г. Г. - издател по посочения запис на заповед. Твърди, че записът на заповед за посоченото вземане е издаден от ответницата в полза на „ФИРМА“ООД , като правата по записа са прехвърлени чрез джиро на 28.10.21г. в полза на ищеца „ФИРМА“ООД . Поддържа , че вземането не е платено до този момент, поради което е подал заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417,ГПК , като такава е била издадена и възразена в срок от длъжника по заповедното производство.

Ответницата К. Г. Г. чрез пълномощника си – адв. З.Д. от АК –Варна, депозира отговор на исковата молба , с който предявения иск се оспорва като неоснователен. Твърди се липса на основание за вземането, както и опорочена процедура по издаване на джиро по процесното вземане. Иска се отхвърляне на иска. Претендира разноски за производството.

Съдът, като съобрази събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и обсъди доводите на страните, намира следното:

Предявен е иск по реда на чл. 422 ГПК с правна квалификация чл. 535 ТЗ.

В тежест на ищеца е да докаже, че ответникът е издател по запис на заповед, по който ищецът се легитимира като поемател, въз основа на прехвърляне на вземането по записа с джиро от 28.10.21г., като към момента на устните състезания е настъпила изискуемостта на вземането по ценната книга.

В тежест на ответника е да докаже похасяване на дълга по ценната книга.

По делото е представен в оригинал /л. 5 от заповедното производство/ запис на заповед с дата на издаване 23.12.2020г. за сума в размер на 2858,43 лв., с място на издаване: гр. София, по силата на който ответникът като издател е поел безусловно и неотменяемо задължението да заплати на „ФИРМА“ ООД горепосочената сума, с място на плащане адресът на поемателя, а именно: гр. АДРЕС и падеж на задължението-на предявяване. Записът е подписан от издадетеля К. Г. Г..

Чрез джиро на 28.10.2021г., в писмена форма, на гърба на записа на заповед, в полза на ищеца от страна на „ФИРМА“ ООД са прехвърлени правата по ценната книга. Джирото е подписано от законните представители на „ФИРМА“ ООД.

Съгласно т. 17 от ТР № 4 от 18.06.2014 г. по т. д. № 4 от 2013 г. на ОСГТК на ВКС предметът на делото по иска, предявен по реда на чл. 422 ГПК, се определя от правното твърдение на ищеца в исковата молба за съществуването на подлежащо на изпълнение вземане, за което е издадена заповедта за изпълнение. Подлежащото на изпълнение вземане в хипотезата на издадена заповед за изпълнение по чл. 417, т. 9 ГПК /сега чл. 417, т. 10 от ПГК/ въз основа на запис на заповед е вземането по редовен от външна страна менителничен ефект.

Записът на заповед е ценна книга, материализираща права, като същевременно представлява доказателство за вземането. Вземането по запис на заповед произтича от абстрактна сделка, на която основанието е извън съдържанието на документа. При редовен от външна страна менителничен ефект и направено общо оспорване на вземането от ответника, ищецът не е длъжен да сочи основание на поетото от издателя задължение за плащане и да доказва възникването и съществуването на вземане по каузално правоотношение между него като поемател и длъжника – издател по повод или във връзка с което е издаден записът на заповед.

Ако обаче в хода на процеса са въведени твърдения или възражения от поемателя или от издателя за наличието на каузално правоотношение, по повод или във връзка с което е издаден редовният запис на заповед, се разкрива основанието на поетото задължение за плащане или обезпечителния характер на ценната книга. В тази хипотеза в производството по чл. 422 ГПК на изследване подлежи и каузалното правоотношение доколкото възраженията, основани на това правоотношение, биха имали за последица погасяване на вземането по записа на заповед.

В настоящия случай обаче твърдения за наличието на конкретно каузално правоотношение не е наведено. Ответникът сочи единствено, че не става ясно за какво е издаден записът на заповед. Както бе посочено по-горе, вземането по запис на заповед произтича от абстрактна сделка, на която основанието е извън съдържанието на документа. Предвид изложеното и доколкото ответникът не навежда доводи за конкретно каузално правоотношение по повод на което е издадена ценната книга, съдът не дължи изследване на този въпрос.

Записът на заповед е формална правна сделка, чиято действителност е обусловена от спазване на установена в закона форма. Формата на записа на заповед е уредена в разпоредбата на чл. 535 ТЗ, предвиждаща обещанието на издателя за плащане да е обективизирано в писмен документ, наименован "запис на заповед" и съдържащ изчерпателно изброени реквизити. Нарушаването на изискванията относно формата опорочава записа на заповед до степен на нищожност и го лишава от присъщия му по закон менителничен ефект. В този смисъл чл. 536, ал. 1 ТЗ постановява, че документ, който не съдържа някои от посочените в чл. 535 ТЗ реквизити, не е запис на заповед. От правилото на чл. 536, ал. 1 ТЗ е допуснато изключение само за три от реквизитите на чл. 535 ТЗ - падеж, място на издаване и място на плащане. Тяхната липса не води до нищожност на записа на заповед, ако е възможно да бъдат заместени чрез презумпциите на чл. 536, ал. 2 - ал. 4 ТЗ /така прието и в Решение № 225 от 28.03.2014 г. по т. д. № 948/2012 г. на II т. о. на ВКС/.

Съдът намира, че процесният запис на заповед съдържа необходимите реквизити. Ценната книга е наименована „запис на заповед“, поето е безусловно задължение за плащане, визиран е падеж „на предявяване“, в съответствие с чл. 486, ал.1, т.1 ТЗ, определено е място на плащане – адресът на поемателя, посочено е името на лицето, на което трябва да се плати-„ФИРМА“ ООД, посочени са място и дата на издаване. Видно е от записа на заповед, че същият носи подписа на неговия издател, а и това обстоятелство не се оспорва.

Предвид гореизложеното, настоящата инстанция приема, че разглеждан като ценна книга процесният запис на заповед е редовен от външна страна. Същият съдържа всички изискуеми от закона реквизити.

На следващо място отзивчикът оспорва процедурата по издаване на джиро.

Джирото (индосаментът) е специален менителничноправен способ за заместване на носителя на инкорпорирано в ценна книга на заповед субективно право на вземане и представлява писмено волеизявление на кредитора по менителничния ефект (поемателя, респ. неговия правопреемник) - джирант да бъде заменен в правата по ценната книга с друго лице - джиратар, т. е. волеизявлението е насочено към придобиване на правата, които произтичат от документа, от джиратаря. Джирото е едностранна, абстрактна, формална сделка и с него се прехвърлят правата по

менителничния ефект такива, каквито са отразени в документа, без да е необходимо да се уведомява длъжника по ценната книга за прехвърлянето. (решение № 218 от 01.03.2013 г. по т. д. № 1008/2011 г., т. к., II т. о. на ВКС)

Съгласно чл. 468, ал. 1 ТЗ джирото се прави в писмена форма върху гърба на менителницата или на прикрепен към нея лист (алонж) и трябва да се подпише от джиранта. В настоящия случай на гърба на записа на заповед, поемателят по записа на заповед е изявил ясно и недвусмислено воля да прехвърли безусловно и неотменяемо всички права по записа на заповед на ищцовото дружество, като джирото е подписано от джиранта чрез неговите законни представители. Доколкото "джирото" е в изискуемата от чл. 468, ал. 1 ТЗ писмена форма, в съответствие с разпоредбите на чл. 469, ал. 1 и чл. 471, ал. 1 ТЗ, считано от 28.10.2021 г. ищецът се явява единственият легитимиран кредитор да търси изпълнение на задължението по ценната книга.

Предвид изложеното, а и доколкото не са наведени конкретни възражения срещу джирото, съдът намира, че същото отговаря на законовите изисквания.

Искът е основателен и следва да бъде уважен.

По разноските:

При този изход на спора, право на присъждане на сторените разноски има ищецът.

За заповедното производство ищецът е сторил разноски в размер на 51,45 лв. държавна такса и 480 лв. адвокатско възнаграждение.

За исковото производство ищецът е доказал разноски в размер на 51,45 лв. държавна такса и 500 лв. с ДДС адвокатско възнаграждение.

Ответната страна е направила възражение за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение, което съдът намира за основателно единствено по отношение заплатеният хонорар по заповедното производство. Преценявайки фактическата и правната сложност на делото, същият следва да бъде намален на 384 лв. с ДДС на основание чл. 7, ал.7, вр. ал.2, т. 2 от НМРАВ /изм. и доп. - ДВ, бр. 68 от 2020 г.-приложима редакция/. По отношение възнаграждението в исковото производство-същото не следва да бъде намалявано, доколкото съответства на минималните размери по НМРАВ.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявления по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК иск с правно основание чл. 535 ТЗ от „ФИРМА“ ООД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление гр. АДРЕС, **срещу** К. Г. Г., ЕГН:

*****, с адрес: гр. АДРЕС, че ответникът **дължи** на ищеца сумата 2572,43 лева, дължима по запис на заповед, издаден на 23.12.2020 г., правата по който са прехвърлени чрез джиро на 28.10.21г. в полза на ищеца, заедно със законна лихва от 15.02.2022г. до изплащане на вземането, за което вземане е издадена заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК по ч. гр.д. № 7604/22г. на СРС, 69с-в.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК К. Г. Г., ЕГН: *****, с адрес: гр. АДРЕС, **да заплати на** „ФИРМА“ ООД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление гр. АДРЕС, сумата от **435,45 лв.** – разноси в заповедното производство **и** сумата от **551,45 лв.** – разноси в исковото производство.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в **двуседмичен** срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____